

Kasvattajakysely

Paimensukuisten lapinkoirien terveyskysely lähetettiin syksyn 2002 aikana kaikille PLS:n jäsenenä oleville kasvattajille, joilla on kaikkiaan noin 1600 kasvattia. Vastauksia saatiin 23 kasvattajalta, joilla oli yhteensä 915 kasvattia.

Kyselyn tulokset olivat näiden kasvattajien osalta seuraavat (sairaus tai kivesvika ja sen perässä koiramäärä):

Kysytyt

kilpirauhasen vajaatoiminta 8 (0.9 %)
 epilepsia 2 (0.2 %)
 allergiaa 1 (0.1 %)
 ihosairauksia 1 (0.1 %)
 kitalakihalkio 1 (0.1 %)
 polvilumpion sijoiltaan meno 8 (0.9 %)
 kivesvika 27 (5,9 % uroksista)

Muut

huulihalkio 1
 ruokatorven laajentuma 1
 napatyrä 2
 vesipää 1
 häntämutka 1
 maksa/sydänvika 1
 addisonintauti 1

Kyselyn tarkoitus oli olla alustava kartoitus paimensukuisten yleisestä terveystilanteesta. Siinä ei kysytty sairaiden koirien nimiä, vaan pyydettiin ilmoittamaan eläinlääkärin diagnoosimien sairaustapausten lukumäärä. Tulosten perusteella voidaan kehittää tarpeenmukaista terveystarkoitusta. Vastaus saatiin noin kuu-deltakymmeneltä prosentilta kasvattajista. Saadun tuloksen perusteella voimme päätellä, että mitään suurta ongelmaa ei tällä hetkellä ole.

Kyselyssä todettuja epilepsiaan sairastuneita oli kaksi. Rotujärjestö Lappalaiskoirat ry on kartoittamassa suomenlapinkoiran epilepsiatapauksia. Kaikki sairaiksi todetut koirat voi koiran omistaja tai kasvattaja ilmoittaa

rotujärjestölle. Toivottavasti saamme kartoituksen avulla tarkempaa tietoa myös paimensukuisten osalta.

Kilpirauhasen vajaatoimintaa ja polvilumpion sijoiltaan meno ilmenee noin yhdellä sadasta. Kilpirauhasen vajaatoiminta saadaan yleensä oireettomaksi lääkityksellä. Polvilumpion sijoiltaan meno hoidetaan leikkauksella. Sairaita koiria ei saa käyttää siitokseen ja vanhempien käyttöä uudelleen tulisi tarkkaan harkita.

Kivesvikaa oli lähes kuudella prosentilla uroksista. Kivesvikaisia ei saa käyttää siitokseen. Kasvattajien on syytä tarkkailla, ilmenekö kivesvikaa runsaammin jonkun tietyn koiran tai suvun jälkeläisissä.

PEVISAn avulla saamme täsmällistä tietoa koirien lonkista ja silmistä. Laskelmat kannan lonkka- ja silmänsairauksista kannattaisi julkaista vähintään kolmen vuoden välein.

Muiden sairauksien seuraaminen kannassa on PLS:n ja kasvattajien aktiivisuuden ja avoimuuden varassa. Suositeltavaa olisi, että PLS:n hallitus nimeäisi henkilön, jolle kasvattajat ja koirien omistajat voisivat ilmoittaa koiran sairauksista ja kuoloniän sekä -syyn. Näin saisimme selville kannan kannalta arvokkaat pitkäikäiset, terveet sukulinjat.

